

Česká republika

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola Dubňany, Komenského 17

Komenského 17, 696 03 Dubňany

Identifikátor školy: 600 116 140

Termín konání orientační inspekce: 9. – 11. duben 2003

Čj.:	122 527/03 5173
Signatura:	ol7kw102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola vznikla 1. září 1995 a jejím zřizovatelem je město Dubňany, náměstí J. Fučíka 1149, 696 03 Dubňany. Původně škola sídlila v kulturním domě. Do stávajícího objektu, bývalé základní školy, přesídlila v roce 1998. Velkým iniciátorem vzniku školy byl starosta města. Od vzniku školy působí ve funkci stávající ředitel. Základní umělecká škola je dvouoborová, odloučená pracoviště má v Ratiškovcích a Svatobořicích-Mistříně. Navštěvuje jí celkem 327 žáků. Základy uměleckého vzdělání v ní získává 247 dětí v hudebním (hra na klavír, housle, violu, kontrabas, kytaru, zobcovou flétnu, klarinet, trubku a trombon) a 80 ve výtvarném oboru, což je v souladu se stanovenou kapacitou školy.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání v hudebním oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v hudebním oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v hudebním oboru v předmětech hra na klavír, dřevěné dechové nástroje a hudební nauka

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledku vzdělávání a výchovy ve výtvarném oboru nebylo z důvodu dlouhodobého onemocnění pedagoga provedeno.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuka hudebního oboru probíhá pod vedením 12 učitelů, z nichž 4 nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti požadované příslušnou právní normou. Přesto lze považovat personální obsazení školy za velmi dobré. Dva z učitelů, kteří zatím nesplňují kvalifikační předpoklady si doplňují vzdělání studiem na konzervatoři. Jeden je absolventem lidové konzervatoře a další se soukromě vzdělává pod vedením pedagoga konzervatoře. Při stanovení úvazku ředitel školy cílevědomě využívá odbornosti učitelů. Zvláště při zabezpečení výuky komorní a souborové hry, na jejichž realizaci klade škola velký důraz, vhodně využívá zkušeností a aktivity jednotlivých pedagogů.

Při vedení pedagogického sboru ředitel školy vychází z velmi dobrých mezilidských vztahů, osobní angažovanosti a zájmu o práci vyučujících. Plánování práce školy probíhá za aktivní účasti a připomínek celého pedagogického sboru. O vysokém pracovním nasazením a obětavosti učitelů svědčí vysoký počet hudebních souborů a orchestrů školy, které pracují pod vedením učitelů v častých případech nad rámec jejich základního pracovního úvazku a bez nároku na mzdu, a to i o sobotách a nedělích. Při rozhodování o výchovně vzdělávací činnosti ZUŠ se opírá o úzkou a neformální spolupráci s pedagogickou radou. Obsahem jejich jednání jsou vedle běžných pedagogicko-organizačních úkolů prioritní otázky výchovně vzdělávací činnosti ZUŠ. Metodickou úlohu plní předmětové komise, jejichž vedoucí poskytují pomocí začínajícím a nekvalifikovaným učitelům. Kontrolní činnost probíhá průběžně. Zaměřuje se na plnění základních pracovních povinností učitelů. Pro kontrolu výsledků výchovně vzdělávací

činnosti využívá ředitel kontrolní mechanismy běžné a efektivní pro tento typ školy. Jedná se především o sledování výkonů žáků na interních i veřejných vystoupeních žáků a komisionálních zkouškách. Průběh výuky je rovněž dle záznamu v třídních knihách sledován v rámci hospitační činnosti. Přestože o provedených kontrolách a hospitacích nevede písemné záznamy a kontrolní činnost tak není objektivně doložitelná, na základě porovnání zjištění ČŠI z provedených hospitací s údaji poskytnutých ředitele školy bylo potvrzeno, že vedení školy má dostatek informací o kvalitě výuky jednotlivých učitelů. Jako motivační nástroj slouží kritéria pro stanovení nadtarifních složek mzdy, která jsou všem pracovníkům známa.

Prioritním koncepčním záměrem školy ve výchovně vzdělávací oblasti je vytvořit pestrou nabídku práce v hudebních tělesech, ve kterých by nacházeli žáci své uplatnění. O tom, že se tato snaha daří naplňovat, svědčí řada školních souborů a orchestrů. Organizace výchovně vzdělávací práce a provozu školy je efektivně řízena. Základní organizační pokyny, povinnosti pedagogů a jejich kompetence jsou zpracovány ve vnitřních organizačních směrnících ZUŠ (organizační, vnitřní a školní řád). Vnitřní i vnější informační systém je dobře zabezpečen způsobem běžným pro tento typ a velikost školy. Škola svoji činnost prezentuje bohatou škálou veřejných vystoupení, čímž pozitivně ovlivňuje kulturní život města a okolí.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy školy jsou celkově velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Materiální podmínky pro výchovně vzdělávací práci se v průběhu krátké doby od založení ZUŠ postupně zkvalitňují. K zásadnímu zkvalitnění prostorového zázemí výuky došlo přemístěním školy z původního působiště v místním kulturním domě do bývalé budovy základní školy. Vzhledem k původnímu určení školní budovy zde ZUŠ nalezla dostatek učeben, které jsou i vzhledem k realizované souborové hře dostatečně prostorné. Pouze menší sál nedisponuje plně dostatečnou kapacitou. Tato situace je v případě potřeby při pořádání větších veřejných vystoupení řešena ve spolupráci s městem, využitím jejich prostor. Interiér i exteriér budovy školy je poznamenán stářím budovy. Estetický vzhled učebních prostor a celková kulturnost prostředí mají vzhledem požadavkům na činnost a působení ZUŠ průměrnou úroveň. Na jejich úpravách, zkvalitnění a přizpůsobením potřebám ZUŠ se postupně pracuje.

Základní vybavení školy hudebními nástroji a dalšími pomůckami a didaktickou technikou je zabezpečeno. Žáci mají možnost si některé nástroje i zapůjčit.

Stavu a účelném využití učebních pomůcek věnuje ředitel školy ve spolupráci předmětovými komisemi potřebnou pozornost. Na základě posouzení prioritních potřeb školy je nástrojový fond v rámci finančních možností postupně opravován a rozšiřován.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy mají celkově velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V HUDEBNÍM OBORU

Realizace vyučovaných oborů

Vyučované obory jsou realizovány v souladu se zařazením do sítě škol.

Výuka hudebního oboru se řídí platnými učebními plány pro ZUŠ č. j. 18 418/95. Škola realizuje individuální výuku hry na nástroj v požadované časové dotaci. Rovněž výuce přidružených předmětů věnuje škola velkou pozornost. Komorní a souborová hra, doprovod ... je realizována v plném rozsahu. V případě hudební nauky je pravidelná docházka zabezpečena u 130 ze 190 žáků. Žáci, kteří hudební nauku nenavštěvují, jsou v pololetí a na konci školního roku přezkoušeni a klasifikováni.

Individuální výuka hry na nástroj i přidružená kolektivní komorní hra, hra v souboru, doprovod ... jsou bezesbýtku realizovány v souladu s učebním plánem pro ZUŠ č. j. 18 418/95. V případě hudební nauky není závazný učební plán zcela naplňován.

Povinná dokumentace je řádně vedena a průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Způsob kontroly plnění učebních plánů a osnov je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v individuální výuce hra na klavír a zobcovou flétnu.

Většina učitelů s výjimkou dvou vyučujících splňují kvalifikační předpoklady pro výuku na tomto typu školy. Z hlediska jejich nástrojové profílace však často vyučují odlišný, i když vzhledem k jejich studiu příbuzný nástroj. Tato skutečnost byla patrná pouze v dílčích metodických nedostacích, které úzce souvisely se specifikou daného nástroje.

Promyšlenou přípravou a volbou vhodných metod a forem práce se učitelé snažili prohlubovat zájem žáků o výuku zvoleného nástroje. Hlavní motivací je pro žáky možnost uplatnění v různých školních souborech či orchestrech. Zde využívají své dovednosti, které získají v individuální výuce. Účinnou motivací rovněž zastávalo citlivé pozitivní hodnocení jejich výkonu.

Učitelé se řídí studijními plány, které mají zpracované v třídních knihách pro individuální výuku. Obsahem těchto plánů je až na jednu výjimku pouze výčet použité literatury bez vymezeného vzdělávacího cíle a záměru metodické práce učitele. Učební látka odpovídá platným učebním osnovám pro ZUŠ. Z metodického hlediska je velmi vhodné, že žáci mají půlenou lekci dvakrát týdně. Učitelé tak mají možnost časté kontroly.

Použité metody a formy práce směřovaly k rozvíjení individuálních schopností žáků a upevňování jejich elementárních návyků. Ve výuce **hry na klavír** učitelé dbali na uvolněný posed a postavení ruky. Rozvíjeli u žáků muzikální projev a dbali na dynamické dimenze mezi vedoucím a doprovodným hlasem. Metodicky je vedli, jak postupovat při domácí přípravě a neopomíjeli také vlastní ukázky hry problémových míst. V případě **zobcových fléten** vedli žáky k přirozenému postoji, správnému držení nástroje a hře v přesném metru, které se opíralo o interpretaci notového zápisu. U některých učitelů byla v ojedinělých případech patrná menší důslednost v opravování rytmických nepřesností a chybných dechových návyků.

Interakce a komunikace mezi učiteli a žáky byla velmi dobrá, vzhledem k charakteru výuky se pohybovala více v oblasti neverbální. Pokyny vyučujících byly jasné, přesné a srozumitelné.

Názory žáků byly citlivě korigovány a pracovní zaujetí bylo směřováno k cíli hodiny. Množství nových informací bylo úměrné stanovenému cíli a dříve získaným zkušenostem i dovednostem. Aby nedocházelo k psychickému přetížení dětí, učitelé vhodně zařazovali krátké relaxační chvílky.

Ve výuce hry na klavír nechyběly časté ukázky pedagogů a finální úryvky studovaných skladeb. Ve hře na zobcovou flétnu byly tyto nástrojové ukázky u většiny učitelů opomíjeny.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu hra na klavír a zobcová flétna měly celkově velmi dobrou úroveň.

Hudební nauka

Předmět vyučuje učitel s příslušnou kvalifikací pro tento typ školy. Jeho dosud menší zkušenosti s touto kolektivní výukou se však projeví v dílčích metodických nedostatcích, které snižovaly celkovou efektivitu vzdělávání.

Přes jeho snahu se děti nepodařilo účinným způsobem motivovat, probudit v nich výraznější zájem o tento hudebně-teoretický předmět.

Ve výuce bylo patrné, že chybí důkladnější promyšlenost vyučovací jednotky. Byl sledován spíše stereotypní učební styl. Chybělo střídání činností dětí a jejich činnostní zapojení do vyučovacího procesu. Tato skutečnost částečně ovlivnila průběh i výsledky vzdělávání.

Výuka byla zaměřena převážně na opakování teoretických znalostí žáků a rozvíjení jejich rytmických schopností. Po výkladu nového učiva, které bylo vyučujícím vhodným způsobem vysvětleno, následoval zápis žáků do notového sešitu. Dále si učitel ověřoval správné pochopení učiva na vhodně zvolených příkladech. Většina časového prostoru však byla věnována pouze hudební teorii bez její užší provázanosti s praxí a možnostmi využití. Průběh výuky méně přihlížel k psychohygienickým zásadám vzdělávání a reálným možnostem a potřebám žáků. Z hlediska psychohygieny docházelo k přetěžování žáků. Výuka postrádala pestřejší střídání činností dětí, které by je aktivizovaly. Na zvýšenou únavnost nereagoval vyučující zařazením vhodných relaxačních prvků. Vzdělávání nemělo dostatečnou materiální podporu, postrádalo využití audiotechniky, orffových nástrojů či klavíru.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu hudební nauka měly celkově průměrnou úroveň.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Hodnocení výsledků vzdělávání a výchovy je prováděno standardními nástroji, které jsou charakteristické pro tento typ školy. Jedná se především sledování výkonů žáků při třídních besídkách, komisionálních postupových zkouškách, soutěžích a veřejných koncertech. Výsledky výuky jsou analyzovány, vyhodnocovány a v případě potřeby jsou přijímána příslušná opatření.

Průběh výuky ve sledovaných předmětech měl celkově velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- údaje uváděné ve *Zřizovací listině* jsou v souladu s údaji v *Rozhodnutí* o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení
- během poměrně krátké doby svého působení si škola vybudovala postavení důležité kulturně vzdělávací instituce. Příkladnou péči věnuje zapojení žáků do komorní a souborové hry, častá prezentace výsledku práce na veřejnosti. O systematické a kvalitní činnosti ZUŠ svědčí rovněž úspěchy žáků hudebního oboru v soutěžích ZUŠ a při přijímacím řízením ve školách s uměleckým zaměřením.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Zřizovací listina* Městského zastupitelstva v Dubňanech ze dne 16. září 1998
2. *Rozhodnutí*, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 27 715/02-21 s účinností od 1. 11. 2002 ze dne 17. října 2002
3. *Výkaz Škol (MŠMT) V 24-01 o základní umělecké škole podle stavu k 15. 10. 2002*
4. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy v hudebním oboru
5. Rozvrhy hodin hospitovaných učitelů za období školního roku 2002/2003
6. Třídní knihy hospitovaných učitelů ve školním roce 2002/2003
7. Výkazy žáků a vyučovacích hodin dle učitelů pro školní rok 2002/2003
8. Katalogy o průběhu studia u hospitovaných učitelů
9. Školní řád
10. Záznamy o jednání pedagogické rady
11. *Organizační řád* ze dne 27. srpna 2002
12. *Vnitřní řád ZUŠ* s platností od 2. září 2002
13. *Pracovní plán školy* ze dne 27. srpna 2002
14. *Plán práce pro školní rok 2002/2003* ze dne 3. září 2002
15. *Kritéria* pro udělování osobních příplatků pracovníkům ZUŠ

ZÁVĚR

Řediteli školy se za krátkou dobu činnosti ZUŠ podařilo vybudovat stabilní a perspektivní pedagogický sbor. Kolektiv učitelů je ve většině případů složen z kvalifikovaných vyučujících, kteří pracují s velkým nasazením. Jsou tak vytvořeny velmi příznivé podmínky pro úspěšnou práci a naplňování výchovně-vzdělávacích cílů ZUŠ.

Po přesídlení do stávající budovy získala ZUŠ dostatek vhodných prostor pro výuku. Vzhledem k tomu, že prioritním výchovně-vzdělávacím cílem školy je uplatnění hudebních dovedností žáků v souborové hře, má pro tento účel velmi dobré prostorové zázemí ve velkých třídách původní základní školy. Rovněž promyšlené budování nástrojového fondu se pozitivně promítá do kvalitní materiální podpory vzdělávání. Ředitel školy plánuje

dle finančních možností některé stavební úpravy, které by vedly k dalšímu zkvalitnění prostředí učeben.

Ve většině sledované výuky hudebního oboru se pozitivně projevily odborné a pedagogické předpoklady vyučujících a jejich metodicky promyšlená práce při vedení žáků. Použité metody a formy práce byly efektivní, přiměřené k stanoveným výchovně-vzdělávacím cílům a vedly k dobrým pracovním výsledkům.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jiří Brauner	Jiří Brauner, v.r.
Členové týmu	PaedDr. Jiří Kachlík	Jiří Kachlík, v.r.

V Brně dne 16. června 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 18.6.2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Pavel Varmuža, ředitel školy	Pavel Varmuža, v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Jihomoravského kraje	04.07.2003	818/2003
Město Dubňany	04.07.2003	819/2003

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány